

Kuittospäivänä pitävät kaikki Canadian s. s. osastot jättäiläisyyjaiset ja pitävät Työkansan taloudellisen aseman parantamiseksi

TYÖKANSA

Ainoa suomenkielinen sanomalehti Canadassa. Työväestön äänenkannattaja.

Köyhälistön voimakkain ase on oma sanomalehti. Mitä paremmassa taloudellisessa asemassa köyhälistön lehti on sitä voimakkaammin se voi pi köyhälistön asiaa ajaa.

NO. 242—1913.

KESKIVIIKKONA, LOKAK. 15 p. — WEDNESDAY, OCT. 15th.

VII: S VUOSIKRETA—VOL. VII.

Kauhea kaivosräjähdys Walesissa

Lähes tuhannen hiilenkaivajaa jäi palavaan kaivokseen kun tavattoman ankara kaasuräjähdys tukkesi sen

Yli neljäsataa joutui hirvittävän kuoleman uhriksi

Kolmeitoista vuotta sitten samassa helvetissä tuhoutui toistasataa miestä

CARDIFF, Wales, lokak. 14 p. — Universal hiilikauvoissa lähellä Cardiffia tapahtui tänä aamuna kauhea kaasuräjähdys, jossa yli neljäsataa miestä sai surmansa.

Yhteiskansat ja kolmekymmentä-yksi miestä laskeutui hiilipiivävuorolle kello viiden aikana aamulla. Tunnin kuluttua hirvittävä räjähdys järjetti koko kaivosuutua. Ympäristön ankara riensivät rauhan, jossa koneisto ja kaikki nostolaitteet olivat täpälle, osoittivat räjähdysen olleen tavattoman räj. Eris kuudenkymmenen jalan päässä työskentelevä mies menetti päänsä räjähdysen voimasta.

Yövuoron kaivosmiehet heti muodostivat pelastusjoukkoja ja valmistautuivat laskeutamaan kaivantoon pelastukseen tovereitaan.

Tulen katku heti ilmoti miehille, että kaivoskassa olijain elävänä pelastumista voi olla varsin vähän toivetta. Pelastusjoukot tunkeutuivat kaivokseen vieraiteista aukosta. Laskeutuaan he kohtasivat miehiä kyyristyneinä yhteen läijään useissa paikoin missä ilma vielä oli hyvä. Puolen päivän aikaan oli yövuoron miesten sankarillaisia ponnistuksia saatu pelastetuksi yhteensä viisiasataa miestä.

Samassa surmankuopassa kolmeitoista vuotta takaperin tapahtui hirvittävä kaasuräjähdys, jossa 120 kaivosmiestä menetti henkensä.

UHRIN LUKUA KOETETAAN SALATA.

Ensiksi ilmoitettiin, että päivävuorolla oli 740 miestä, mutta myöhemmin täytyi kaivosvirkahtajan myöntää kaivoksen laskeutuneiden luku paljon suuremmaksi. Kun viisiasata miestä oli saatu ylös puolen päivän mennessä, sanoivat kaivojohtajat olevansa sitä mieltä, että jäljellejääneiden pelastumista ei ole toivetta.

Pelastuneet kaivosmiehet, ja pelastusjoukot, kuten kaivosvirkahtajat, selittivät tänään iltapäivällä, että kaivoksen jääneiden elävänä pelastuminen on jo kaksista puolesta mahdotonta. Ylös tuodut miehet joudettiin kaikki kaivoksen täpöleitä, jossa ilmavirtahtu aili yrrattain hyvänä vielä räjähdysen jälkeenkin. Länsipuolella, missä räjähdys varsinaisesti tapahtui alkoi tulipalo, jonka vuoksi pelastusjoukot eivät voineet tunkeutua eteenpäin. Uhrin onaiset ryntäsivät onnettomuuspaikalle näädenäen jotain tietoa kaivosmiesten kohalasta. Kaivosvirkahtajat kutsuivat paikalle poliisiasematon yllipitämään järjestyä. Useimmat pelastuneista olivat saaneet pahoja palohaavoja ja kärsivät tärähdyksistä sekä myrkyllisten kaasujen vaikutuksesta.

MYÖHEMPI TIEDONANTO.

Kaikki lähtypölen miehet saatiin ylös kello neljään mennessä iltapäivällä, mutta 418 miestä oli kaivoksen länsipuolella, joka on tulesa.

Englannin armeija heikko ja kykenemätön

Ulkomaiden lähettiläät, jotka olivat läsnä Englannin armeijan manöövereissa, sanoivat brittiläisten sotilaiden olevan surkeat ja heikot ja epäselvyyden vallojen liialliset puorasteluun. — Peittäkseen heikkoutta Englantilaiset viranomaiset koettivat pitää ulkomaiden lähettiläät mahdollisimman etäällä.

tilainen armeija äskeisissä harjoituksissa "lausui" viimeisen sunn" sotilaalliseen kykenevyydestä. Harjoitukset, annettu- jen lausuntojen mukaan, olivat antaneet erikoisesti siitä varten, että upseerit ja sotilaat saisivat opia kottikukulestomoteodeista ja suurten miesjoukkojen rukkimieksistä niiden ottaessa aktiivisesti osaa sellaiseen sodankäyntiin, joka kysyy pitkiä marssoja ja nopeita asemen muutoksia.

Lontoon sanomalehdet kertoivat Englannin kansalle, että päättyneet manööverit osoittivat erikoisen korkealle ja kiihottuneita kykyä ja taitoa tällä sodankäynnin alalla, mutta ulkomalaiset sanoivat kokonaan päinvastaista ja Turkin lähettilästä teki erikoisen avoimen selostuksen siitä hal-

ja käyttäytyvät kuten he olisivat tanssaisissa. Sotilaat ovat heikkoja, rappauteina, ko'ottu surkeat kaupunkien kurjimmista kotteereista, miehiä, joihin on useampien sukupolvien ajan jatkumursu lyönyt leimansa, tehden heistä ruumillisesti heikkoja ja henkisesti tyhjiä.

Englanti kyllä tietää asiain todellisen tilanteen ja tahotoi usotteiluoda armeijansa, mutta ota voimaton siihen. Eliväimäinen työväenluokka on osi joko paer- nien maasta tai on sitte jo niin tietoisia asemastaan yhteiskunnassa, ettei ryhdy kapitalistien kannun rannalle. Jo pitemmän aikaa ovat Englannin armeijan virkailijat valittaneet, että armajan ei tahdota enään saada värvätyksi uusia miehiä ja ne jotka

lausuneet: "Sanomalehtiintinen, missä kerrotaan hallituksen ryhtyneen ankarin toimenpiteisiin estääkseen canadalaiset menemästä taistelemaan itsehallintoa vastaan Irlantiin, on kokonaan valheellinen. Hallitus ei ole koskaan keskustellut sanotusta kysymyksestä."

Konservatiivit valloittaneet liberaaleilta heidän varsimman vadiipirinsä

Konservatiivien ehdokas J. Morris valittiin Chateauguayn vaalipiiristä Dominion parlamenttiin.

ST. MARTINE, Que., lokak. 13 p. — Chateauguay, jota konfederaationista asti, neljäkymmentäkaksi vuotta, on liberaali edustanut Dominion parlamentissa, joutui viime lauantaina pidetyissä täytevaaleissa konservatiivien konservatiivien ehdokas James Morris tuli valituksi 144 äänen enemmistöllä. Liberaalien ehdokkaana oli entisen Laurierin ministeriston jäsen Sydney Fisher.

Canadan konservatiivit ovat tavattomasti riemuisseän niiden vanhin tulosten johdosta ja epäusitt. Onhan Chateauguay kaissu liberaalien luottamusta vastavilpiriksi koko Canadassa ja olivathan liberaalit niin varmoja voitostaan. Olihan heidän vanha sotaratsansa "Sir" Wilfrid Laurier itse asettanut ja nimittämät puolueensa ehdokkaan missä, olihan Laurier itse johtamassa vaalitaistelua. Siksi konservatiivien sanovattien näiden vanlien olon kuoliniskun Canadan liberaalimiele.

Olkoon sen asian kanssa kuinka tahansa. Merkittömpää ne liberaaleille muualla kuolemasa tui-

VIIMEINEN ESTE RAJAYETTY PANAMAN KANAVAN RAKENNUKSELLA.

WASHINGTON, D. C., lokak. 10 p. — Presidentti Wilson räjätti eileltin viimeisen esteen Panaman kanavan rakennukselta, painamalla sähkönappulaa, jonka avulla syytettiin panos Gamboa padossa Panaman kanavan rakennuksella ja sen kautta poistettiin Culebra leikkauksen viimeinen este.

Hirvittävä kertomus

Puolalaisen työläisen lapset Yhdysvaltain hallitukselle lähettämässään kirjeessä kertovat omista ja isänsä kärsimyksistä. Pyytävät hallitusta avustamaan heitä.

WASHINGTON, D. C., lokak. 13 p. — Hirvittävä kertomus, jossa hengähtää vastaa oikeutta etsivän lapsen mieli, on tullut hallituksen työväestön kirjurin Wilsonin käsiin. Se oli osotettu hallituksen virastolle eirästä idän tehdaskaupungista. Kirje kuuluu:

"Hyvä herrat: — Kouluissa kädessäni minä kuulin ja lulin, että jokaisella on oikeuksia, mutta minun isällini on luononmukainen väkivalta kuin koiralla. Viime vuonna isäni työskenteli kutojana puuriveltänsä seitsemän viikkoa. Kolme kertaa sanottiin seitsemän viikon ajalla isäni sai vähemmän palkkaa kuin mitä hänelle oli tuleva. Ensimmäisellä kerralla hän palkki siitä työjohtajalle ja sillä palkalla sai \$1.65 lisää; toisen kerran kun hän sai vähemmän kuin mitä oli tullessaan palkkansa mukaan oikeutettu saamaan, hän palkki siitä työjohtajalle ja sai \$1.40 lisää. Kolmannen kerran marraskuussa, 1912, hän ansaitsi \$9.45, mutta työnantajia tahotti hänelle maksaa vain \$6.55.

"Kun hän puhui siitä, niin silloin superintendentti ylltyi erään toisen kutojan isäni päälle ja pöli vieteellä useita haavoja isäni päähän. Kun hän istui siellä vireen vuotessa saamastaan haavoista, tuli superintendentti paikalle ja käski hänen poistua tehtasta. Kun isäni sanoi lähdelle, että on liian palkalle tullut saada lääkari ja poliisi, niin silloin superintendentti näki kolme henkilöä, jotka heittivät hänet pannahuoneeseen virumaan.

"Mies, joka oli työskennellyt silloin vierellä tehtaassa, tuli silloin paikalle ja saattoi hänet poliisiasema heikot käveläkseen ja että palkalle tullut saada lääkäri ja poliisi, niin silloin superintendentti näki kolme henkilöä, jotka heittivät hänet pannahuoneeseen virumaan.

Kahdeksan lakkolaista asetettu syytteesen ensiluokan murhasta

"OIKEUDEN VALVOJAT" OSOTTAVAT TORKEAA PUOLUELLISUUTTA LAKKOLAISIA KOHTAAN. — ILMOISIN HIILENKAIVAJAIN JARJESTON PRESIDENTTI J. H. WALKER PUHUNUT BOSTONISSA KUPARIALUEEN LAKKOLAISTEN PUOLESTA. — KUPARIURHINTAAT RAIVOISSAAN.

Viime sunnuntain Työmiehen kertoo:

Mining Gazette julkaisee tiedon, että Luke Piese ja George Briski, Dodgevillestä, olisivat tunnustaneet yll syyttäjälle, että he olisivat olleet osallisia siinä hakassa, jossa apriaasieheriffi James M. Pollock ja lakkolaisten Joseph Manerich kokeuttavasti haavoittuivat viime kesäviikossa aamuna. Piese ja Briski ja Joseph manna, Joseph ja John Gasparich, Steve Panich, Philip Jakovitch, William Krall ja Joseph Piese, asetettiin perjantai-iltaa rauhantuomari Charles Littleen oikeudessa syytteesen ensiluokan murhasta. Miehelt kuitenkin oli motiivit olevansa syyttömiä ja heidän lähempi kuulusteluksensa määrättiin tapahtuvaksi kahden viikon kuluttua.

Luke Piese, joka on Manerichin lanko, sanoo tunnustuksessaan — julketaan mukaan — että Manerich ja eris toinen mies kulkevat Isle Royalista Houghtonin päin ja suuri joukko lakkolaista oli kulkemassa samaan suuntaan. Pollock tapasi miehet katunkäytävällä.

Edelleen Piese kertoo Manerichin sanoneen Pollockille jotain, jota hän ei kuullut ja jota Pollock sieppasi revolverinsa ja ampui Manerichia vatsaan. Piese tarttui silloin Pollockia käsiin ja piteli kiinni sillä aikaa kun Manerich otti deputin revolverin, jonka hän (Manerich) itse oli ammuttu vatsaan! Asisti Pollockin päätti kohden ja lausui.

Pollock kaatui ja sitten hyökkäsi miesjoukko käytävälle alkaneen potkin häntä. Piese ja John Gasparich sitet auttoivat Manerichin Pitarin rukkaloita.

Koko tuo "tunnustus" tekee kuitenkin aivan epäilyttäväksi se tosiseikka, että Manerichin ruumiista löydettiin luoti oli 38 kalberin, kun taas Pollockin päältä kaivettiin luoti oli 32 kalberin.

Briskin "tunnustus" on muka vieläkin "tarvikko" on asiaa tutkinnassa on joukko salaliikkeitä ja näyttää siltä kuin nuo tunnustukset olisivat heidän keksimänsä. Ainakin on asia vielä aivan epäselvä.

Kun Manerichin vaimo oli tapahtuman jälkeen Pitarin talossa tavannut miehensä ja kysynyt

neet 8 lakkolaista syytteesen ensiluokan murhasta. Kun tämän tapausten yhteydessä muistelee sitä virkailijan mahuttelemissa ja kieriilemissä, jota he osoittivat silloin kuin kuusi Waddellin pysähtymä kylmäverisesti murhasivat kaksi lakkolaista ja haavoittuivat useita Seeverillisiä, "niin voiko kukaan enää epäillä kummalla puolen tässä taistelussa ovi esim. yll syyttäjää y. m. virkailijaa. — Ja nuo kuusi pysähtymä hurtaa ovat vieläkin vapallajalla — takuuta vastaan tosin — syytetyn ainoastaan yksinkertaisesti miestaposta.

Voipiko ajatella löytyvän julkempaa oikeuden halveksimista — häiväisemistä — kuin tämä viranomaisen menettely näissä kahdessa tapauksessa osoittaa!

John H. Walker puhunut Bostonissa. — Kupariruhtinaat raivoissaan.

Ilmoisin hiilenkaivajain entisen presidentti John H. Walker on puhunut Bostonissa Central Labor Union kokouksessa viime sunnuntai-iltaa kuparinkaivajain lakosta, selostan mitä syytä, jota lako aiheuttivat, kuvannut kaivosyhtiöiden rikkuksia — samalla sanoneen Walker on kuvannut kuparilaisten otot todellisuuden mukaisesti.

Puheensa lopussa on hän esittänyt Bostonin unionista, että he alkaisivat tiukoisti vaatimaan seanaatin turkijakomitean lähettämistä kuparilaalelle. Walkerin kehoitusta seuraten onkin Boston Central Labor Union lähettänyt pönnän Washingtoniin, jossa tuolaista tutkintoa vaaditaan.

Walker pitte puheensa kuulinassa "vapauden haillasa" — Faneell haillasa. — Kuinlitoja hänellä oli noin 3,000, — niin paljon kuin tuohon historialliseen luoneeseen mahtuu.

Kaivantoherroja sapettaa.

Kuparisaaren lakosta on idän valtioissa kuluu hyvin vähän, vaikka Michiganin kuparikaivajien omistajat asuvatkin enimmäkseen Bostonissa. Lakko-yräskyt eivät ole ensinkään häirinneet Bostonin "rikkaiden asastolla" rähmällesteine kaivantoherroin nautintoilaisuuksia, sil-

Kauhea kaivosräjähdys Waesissa

Lähes tuhannen hiilenkaivajaa jäi palavaan kaivokseen kun tavattoman ankara kaasuräjähdyks tukkesi sen

Yli neljäsataa joutui hirvittävän kuoleman uhriksi

Kolmetoista vuotta sitten samassa helvetissä tuhoutui toistasataa miestä

CARDIFF, Wales, lokak. 14 p. — Universal hiilikaivoksessa lähellä Cardiffia tapahtui tänä aamuna kauhea kaasuräjähdyks, jossa yli neljäsataa miestä sai surmansa.

Yhdeksänkymmentä miestä lasketui hissillä päivävuorolle kello viiden aikaan aamulla. Tunnin kuluttua hirvittävä räjähdys järjetti koko kaivosuutua. Ympäristön asukkaat riensivät aukko, jossa koneisto ja kaikki nostolaitteet olivat epäselvänä, osoittaen räjähdysten olleen tavattoman rajun. Ensii kuudenkymmenen jalan päässä työskentelevä mies menetti päänsä räjähdysten voimasta.

Yövuoron kaivosmiehet heti muodostivat pelastusjoukkoja ja valmistautuivat lasketumaan kaivantoon pelastaakseen tovereitaan.

Tulen katku heti ilmotti miehille, että kaivoksessa olijain elävänä pelastumista voi olla varsin vähän toivetta. Pelastusjoukot tunkeutuivat kaivokseen vireisestä aukosta. Lasketuessaan he kohtasivat miehiä kyyristyneinä yhteen läjään useissa paikoin missä ilma vielä oli hyvä. Puolen päivän aikaan oli yövuoron miesten sankarillisilla ponnistuksilla saatu pelastetuksi yhteensä viisiasataa miestä.

Samassa surmankuopassa kolmetoista vuotta takaperin tapahtui hirvittävä kaasuräjähdyks, jossa 120 kaivosmiestä menetti henkensä.

THIRIEN LUKUA KOETETAAN SALATA.

Ensiksi ilmoitettiin, että päivävuorolla oli 740 miestä, mutta myöhemmin täytyi kaivosvirkahtajan myöntää kaivoksen lasketuneiden luku paljon suuremmaksi. Kun viisiasata miestä oli saatu ylös puoleen päivään mennessä, sanoivat kaivosjohtajat olevansa sitä mieltä, että jällejäjääneiden pelastumista ei ole toivetta.

Pelastuneet kaivosmiehet, ja pelastusjoukot, kuten kaivosvirkahtajakin, selittivät tänään iltapäivällä, että kaivoksen jääneiden elävänä pelastuminen on jo kalkesta päättien mahdotonta. Ylös tuodut miehet löydettiin kaikki kaivoksen itäpuolelta, jossa ilmanvaihto siilyi verrattain hyvänä ylös räjähdysten jälkeksiin. Länsipuolella, missä räjähdys varsinaisesti tapahtui alkoi tulipalo, jonka vuoksi pelastusjoukot eivät voineet tunkeutua eteenpäin.

Urhien omaiset ryntäsivät onnettomuuspaikalle saadakseen jotain tietoa kaivosmiesten kohtalosta. Kaivosvirkahtajat kutsuivat paikalle poliisiasaston yllipitämään järjestyä. Useimmat pelastuneista olivat saaneet pahoja palohaavoja ja kärsivät tärähdyksistä sekä myrkyllisten kaasujen vaikutuksesta.

MYÖHEMPI TIEDONANTO.

Kaikki itäpuolen miehet saatiin ylös kello neljän mennessä iltapäivällä, mutta 418 miestä oli kaivoksen länsipuolella, joka on tulesa.

Englannin armeija heikko ja kykenemätön

Ulkomaiden lähettämät, jotka olivat läsnä Englannin armeijan manööverissa, sanoivat brittiläisten sotilaiden olevan surutteltavien heikkoja ja useiden varajonon hialiseen porasteluun. — Pelittäksensä heikkoutensa englantilaiset viranomaiset koettivat pitää ulkomaiden lähettämät mahdollisimman etäällä.

Siinä kaiketi on selitys siihen, miksi Englannista käsin koettanut kihoittaa siirtomaista varustamaan armeijoita ja lähettämään miehiä ja rahoja laivastolle. — Se koettava turvautua "niiden poikain ja tytärin en suojaan, jotka on kasvattanut heikkoutensa päivien varalle."

LONTOO, Eng., lokak. 13 p. — Englannin armeijan manööverissa läsnäolleen ulkomaisista sotilashenkilöiden mielipiteet eroavat suuresti niistä kertomuksista, mitä niin yleisesti on levitetty englantilaisissa sanomalehdissä. Luettuaan lontoolaisissa sanomalehtiä voi kuvitella, että brit-

tiläinen armeija aikiseisä harjoituksissa "lausui viimeisen saunan" sotilaillaisella kykeneyksellä. Harjoitukset, annettujen lausuntojen mukaan, olivat aiottu erikoisesti sitä varten, että useimmat ja sotilaat saivat oppia kenttäkukutusmenetelmistä ja suruttelun miesjoukkojen rokkimista osan niiden ottaessa aktiivisesti osaa sodan sodankäyntiin, joka kysyy pitkiä marssoja ja nopeita asenteiden muutoksia.

Lontoon sanomalehdet kertoivat Englannin kamalla, että brittiläiset manööverit osoittivat erikoisesti korkealle kehittynyttä kykyä ja taitoa tällä sodankäynnin niin alalla, mutta ulkomailta saivat kokonaan päinvastaisia ja Turkin lähettämät teki erikoisen avoimen selostuksen siitä laittuksella. Hän sanoi manööverien osoittaneen melkein täydellisen fiaskon brittiläisen armeijan puolelta. Hän sanoi tulkintansa nopeasti kehittyvän siihen suuntaan, että useimmat ainoastaan harvat, jos yksikään, kykenivät täyttämään tehtäviään.

Englannin sotilasviranomaisille kävi heti selvälle asiain todellisen tilanne ja he ensimmäisen päivän kuluttua koettivat tehdä kukaan voittavansa pitävänsä ulkomailta saamat poissa paikalta. Ulkomailta lähettämät ovat luonneet erikoista huomiota englantilaisille upseerien yleiseen elämäntapaan, heillä kun on monet palvelajat mukanaan manööverissa.

ja käyttäytyvät kuten he olisivat tanssissa. Sotilaat ovat heikkoja, rappauteita, koettu suurkaupunkien kurjimmista kotiteoreista, miehille, joihin on useampien sukupolvien ajan jatkunut kurjous löynyt leimansa, tehden heistä ruumillisesti heikkoja ja henkisesti tyhjiä.

Englanti kyllä tietää asiain todellisen tilanteen ja tahtoisi usdustiludua armeijansa, mutta on voimaton siihen. Elinvoimainen työväenluokan osa on joko pöytäntä maasta tai on sille jo niin tietoisesti asennuttanut yhtäkuin ussa, että ryhdyy kapitalistien kannunna ruuski. Jo pitemmän aikaa ovat Englannin armeijan virkahtajat valittaneet, että armeijan ei tahdota enään saada varvityiksi uusia miehiä ja ne jotka vielä yhtyivät, ovat fyysisesti melkein kykenemättömiä. Asken päitteenne manööverit, niissä läsnäolleen ulkomailta saivat sotilashenkilöiden ja sanomalehtien kirjenvaihtajien keskustusten mukaan, vain todensivat sen. Siinä lieene selitys siihen, miksi viime aikoina on Englannista käsin ryhdytty siirtomaista kehittämään huomaan armeijoita.

HALLITUS EI PERUSTA VAIKKA KAIKKI CANADALAISET MENISIVÄT IRLANTIIN ITSEHALLINTO VASTAAN TAISTELEMAAN.

OTTAWA, Ont., lokak. 13 p. — Pääministeri Bordenin kerrotaan

lausuneen: "Sanomalehtiintinen, missä kerrotaan hallituksen ryhtyneen ankariin toimenpiteisiin estääkseen canadalaisten menemistä taistelemaan itsehallintoa vastaan Irlantiin, on kokonaan valeellinen. Hallitus ei ole koskaan keskustellut sanotusta kysymyksestä."

Konservatiivit valloittaneet liberaaleilta heidän varsimman vaalipiirin

Konservatiivien ehdokas J. Morris valitti Chateauguayn vaalipiiristä Dominion parlamenttiin.

ST. MARTINE, Que., lokak. 13 p. — Chateauguay, joka konfederaationista asti, neljäkymmentä vuotta sitten, on liberaali edustanut Dominion parlamentissa, joutui viime lauantaina pidetyissä täytevalleissa konservatiiville.

Konservatiivien ehdokas James Morris tuli valituksi 144 läsnäolleen enemmistöllä. Liberaalien ehdokkaana oli entisen Laurierin ministerin jäsen Sydney Fisher.

Canadan konservatiivit ovat tavannutsa riuennuskaan niiden valin tulosten johdosta ja epäsyttä. Onhan Chateauguay katsottu liberaalien luotettavimmaksi vaalipiiriksi koko Canadassa ja olivathan liberaalit niin voimajia voitoistaan. Olihan heidän vanha sotaratsansa "Sir" Wilfrid Laurier itse asettanut ja nimittännyt puolueensa ehdokkaan sinne, olihan Laurier itse johtamassa vaalitaistelua. Siksi konservatiivit suovatkin näiden vaalien ollessa kuolinsikin Canadalla liberaalille.

Olkoon sen asian kanssa kuinka tahansa. Merkittömpää ne liberaalille puolueelle kuoleman tui joutui muuta, mutta yksi seurasen niistä vaukeista on pian nähtävissä. Konservatiivien hallitus näkee niistä ja lieheessä tulevaisuudessa pidettävissä toisista täytevalleista, että se on kynnety edelleenkin juovuttamaan kansan itseensä luottamaan ja hänen uskon se uudelleen tulee parlamentille estettämään laivastaliskiekyksensä. Jos senaatti hyväksii sen toisen kerran, niin silloin hallitus katsoo olevansa oikeutettu uudistamaan senaattiin siihen suuntaan, että se ei enää kavenmin voi vastustaa kansan enemmistön tahtoa. Useat johtavimmat konservatiiviset sanomalehdet jo viittaavat tähän suuntaan.

TY PANAMAN KANAVAN RAKENNUSKELLA. WASHINGTON, D. C., lokak. 10 p. — Presidentti Wilson räjätti eiltoin viimeisen esteen Panaman kanavan rakennukselta, painamalla sähkönappulaan, jonka avulla syytettiin panos Gamboa padossa Panaman kanavan rakennuksella ja sen kautta poistettiin Culebra leikkauksen viimeinen este.

Hirvittävä kertomus

Puolalaisen työläisen lapset Yhdysvaltain hallitukselle lähettämässään kirjessään kertoivat omista ja isänsä kärsimyksistä. Pyytävät hallitusta avustamaan heitä.

WASHINGTON, D. C., lokak. 13 p. — Hirvittävä kertomus, jossa hengähtää vastaanaine oikeutta etsivän lapsen mieli, on tullut hallituksen työvästön kirjuriin Wilsonin käsiin. Se oli osotettu hallituksen virastolle erästä idän tehdaskaupungista. Kirje kului:

"Hyvä herrat! — Kouluksa kärsessin minä koulun ja lain, että jokaisella on oikeuksia, mutta minä olin koulun on huomannut o coudet kun koululla. Viime vuorokautta työskenteli koulujana puuvillatehtaassa seitsemän viikkoa. Koulun kertaan sanottu seitsemän viikkoa ajalla isäni sai vähemmän palkkaa kuin mitä hänelle oli tullevan. Ensimmäisellä kerralla hän puihi siitä työjohtajalle ja sillä tavalla sai \$1.65 lisää; toisen kerran kun hän sai vähemmän kuin mitä oli tullessaan palkkatalaan mukaan oikeutettu saamaan, hän puihi siitä työjohtajalle ja sai \$1.40 lisää. Kolmannen kerran marraskuussa, 1912, hän ansaitsi \$9.45, mutta työnantaja tahoi hänen maksaa vain \$6.55.

"Kun hän puhui siitä, niin silloin superintendentti yllytti erään toisen kutsujan isäni päälle ja hän illoi vetäessä useita haavoja isäni päähän. Kun hän istui siellä veren vuotessa sammuttaen haavojaan, tuli superintendentti paikalle ja käski hänen poistua tehtaasta. Kun isäni sanoi hänelle, että on liian heikko kärsiäkseen ja että paikalle tulisi saada lääkäri ja polsi, niin silloin superintendentti hakki kolme henkilöä, jotka heittivät hänet pannuhoneeseen virumään."

"Mies, joka oli työskennellyt isäni vierellä tehtaassa, tuli silloin paikalle ja saattoi hänet poliisiasemalle. Heillä kului kuitenkin kaksi tuntia ennenkin, he pääsivät siinä ja liialleen verenvuoto aiheutti vatsan, että hänen oli maattava kolme viikkoa vuoteessaan. Ennenkun haavat hänen päässään olivat täydellisesti parantuneet, kului kolme kuukautta. Ei sinä kylläksä, että tehtaanoimistajat maksolivat ikälleen vähän, mutta he välittivät hänen pienessä palkkassaan \$8.66. Meitä on viisi lasta ja me tarvitsemme ruokaa."

"Heinäkkuun 17 surjuri pätti isäni ja isäni ei tiedä mitään. Kukaan ei ollut kylläinen, ei se joka ottoi hänen palkkansa, ei se joka polttiin murhasi hänet, eikä ne jotka heittivät hänet pannuhoneeseen. Ollisitteko te niin ystävällisiä ja katoisitte voiko asiat olla siten kuten ne nyt ovat."

"Ystävyydellä teidän, Adela ja Vincent Wolscy."

Samallaista tapauksia tapahtuu tuhansia Yhdysvalloissa ja Canadassa joka vuosi. Se on tavallisen työläisten kohtalo.

Kanadessa lakkoilasta asetettu syytteesen ensiluokan murhasta

"OIKEUDEN VALVOJAT" OSOTTAVAT TORREKKA PUOLUELLISUUTTA LAKKOILAISIA KOHTAAN. — ILLINOISIN HIILENKAIVAJAIN JARJESTON PRESIDENTTI J. H. WALKER PUHUNUT BOSTONISSA KUPARIALUEEN LAKKOILAISTEN PUOLESTA. — KUPARIURHINTAAN RAIVOISSAAN.

Viime sunnuntain Työmies kertoo.

Mining Gazette julkaisee tiedon, että Laska Piese ja George Briski, Dodgevillasta, olisivat tunustaneet yll. syyttäjälle, että he olisivat olleet osallisia niissä kahakassa, jossa apulais-sheriffi James M. Pollock ja lakkoilainen Joseph Manerich kuolleetavasti haavoittuivat viime keskiviikkona. Piese ja Briski ja kuusi muuta, Joseph ja John Gasparich, Steve Panich, Philip Jakovitch, William Kral ja Joseph Piese, asettivat prantantilana rauhanuomari Charles Litten oikeudessa syytteen ensiluokan murhasta. Mieliet kuitenkin ilmoittivat olevansa syyttömiä ja heidän lähepii kuulothessu määrättiin tapahtuvalle kahloja varten kuluun.

Laska Piese, joka on Manerichin jalko, sanoo tunnustukseensa — Gazetteen mukaan — että Manerich ja eräs toinen mies kulkivat itse Royalista Hougtonin päin la suuri jonkko lakkoilaisia oli kulkemassa samaan suuntaan. Pollock tapasi miehet karkäytävällä.

Edelleen Piese kertoo Manerichin sanoneen Pollockille jotain, jota hän ei kuullut ja että Pollock sieppasi revolverinsa ja ampu Manerichia vatsaan. Piese tarttui silloin Pollockia käsiin ja piteli kiinni sillä aikaa kuin Manerich otti deputin revolverin, jonka hän (Manerich, jota oli ammuttu vatsaan) lausui Pollockin päätä kohti ja asetki.

Pollock kaatui ja sitten hyökkäsi miesjoukko käyttäville paikalle, jota Manerichin ruumiista löydettiin luoti oli 32 kalberin, kun taas Pollockin päältä kaivettu luoti oli 32 kalberin.

Koko tuo "tunnustus" tekee kuitenkin aivan epäilyttäväksi se tosiseikka, että Manerichin ruumiista löydettiin luoti oli 32 kalberin, kun taas Pollockin päältä kaivettu luoti oli 32 kalberin.

Briskin "tunnustus" on muka vieläkin "turkempi." Asiaa tutkittaessa on jonkko salopoliiseja ja näyttää, että kuin nuo tunnustukset olisivat heidän keksimänsä. Ainakin on asia vielä aivan epäselvä.

Kun Manerichin vaimo oli tapahtuman jälkeen Pitkanen talossa tavannut miehensä ja kysynyt häneltä asiasta oli M. vastannut: "Hän sai minut ja minä sain hänet." Kun vaimonsa pyysi lähempiä tietoja oli M. edelleen lausunut: "Se on kaikki, mitä tarvitset tietää."

Tuokin lausunto on riittänyt näiden lausuntojen kanssa, jotta Manerichin kerrotaan antaneen yll. syyttäjälle Lucillelle kuolinvireellään ja jossa lausunnonsa on lain selittänyt Pollockin ampuneen itse itsensä sen jälkeen kun oli haavoittanut Manerichin.

Tärkeä puolueellisuus. Mutta, vaikka juttu on niin selvä, ovat viranomaiset asettaneet 8 lakkoilasta syytteen ensiluokan murhasta. Kun tämän tapauksen yhteydessä muitelee sitä virkeellään haljuttuneista ja kieroillemista, jota he osoittivat silloin kuin kuusi Wadellin pyyhyyrtä kylväneeresti murhasivat kaksi lakkoilasta ja haavoittivat useita Seebervillassa, niin voiko kukaan enää epäillä kummalla puolella tässä taistelussa oivat esim. yll. syyttäjää y. m. virkailijait. — Ja nuo kuusi pyyhyyrtä ovat vieläkin paassalla jalalla — takuuta vastaan tosin — syytettynä ainoastaan yksin kotoisesta miestaposta.

Keväispä ajatella löytyvän julkeampaa oikeuden halveksimista — hävisemistä — kuin tämä viranomaisen menettely niissä kahakassa tapauksessa osottaa!

John H. Walker puhunut Bostonissa. — Kupariurhintaan raivoissaan.

Illinoisin Hiilenkaivajain entinen presidentti John H. Walker on puhunut Bostonissa Central Labor Union kokouksessa viime sunnuntai-iltana kuparikalorien lakkoilasta, solevaan niitä syitä, jotka kaan aiheuttivat, kuvannut kaivosyhtiöiden rikkautta — samalla senaunen Walker on kuvannut kupariläheän olot todellisuuden mukaisesti.

Puheensa lopussa on hän esittänyt Bostonin unionistille, että he alkaisivat tiinkasti vartijama senaatin tutkijakomitean lähettämistä kupariläheä. Walkerin kehottusta seuraten onkin Boston Central Labor Union lähettänyt pönnen Washingtoniin, jossa tuolaista tutkintoa vaaditaan.

Walker piti puheensa: kuolinsu — "vapauden haalies" — Fancuill haalies. Kulluiloja hänellä oli noia 3,000, eli niin paljon kuin tuolla historialliseen huoneeseen mahtuu.

neet 8 lakkoilasta syytteen ensiluokan murhasta. Kun tämän tapauksen yhteydessä muitelee sitä virkeellään haljuttuneista ja kieroillemista, jota he osoittivat silloin kuin kuusi Wadellin pyyhyyrtä kylväneeresti murhasivat kaksi lakkoilasta ja haavoittivat useita Seebervillassa, niin voiko kukaan enää epäillä kummalla puolella tässä taistelussa oivat esim. yll. syyttäjää y. m. virkailijait. — Ja nuo kuusi pyyhyyrtä ovat vieläkin paassalla jalalla — takuuta vastaan tosin — syytettynä ainoastaan yksin kotoisesta miestaposta.

Keväispä ajatella löytyvän julkeampaa oikeuden halveksimista — hävisemistä — kuin tämä viranomaisen menettely niissä kahakassa tapauksessa osottaa!

John H. Walker puhunut Bostonissa. — Kupariurhintaan raivoissaan.

Illinoisin Hiilenkaivajain entinen presidentti John H. Walker on puhunut Bostonissa Central Labor Union kokouksessa viime sunnuntai-iltana kuparikalorien lakkoilasta, solevaan niitä syitä, jotka kaan aiheuttivat, kuvannut kaivosyhtiöiden rikkautta — samalla senaunen Walker on kuvannut kupariläheän olot todellisuuden mukaisesti.

Puheensa lopussa on hän esittänyt Bostonin unionistille, että he alkaisivat tiinkasti vartijama senaatin tutkijakomitean lähettämistä kupariläheä. Walkerin kehottusta seuraten onkin Boston Central Labor Union lähettänyt pönnen Washingtoniin, jossa tuolaista tutkintoa vaaditaan.

Walker piti puheensa: kuolinsu — "vapauden haalies" — Fancuill haalies. Kulluiloja hänellä oli noia 3,000, eli niin paljon kuin tuolla historialliseen huoneeseen mahtuu.

Kauparisaaren lakosta on idän valtioissa kuluu hyvin vähän, vaikka Michiganin kuparikaivareiden omistajat asuvatkin enimmäkseen Bostonissa. Lakko-myrskyt eivät ole ensinkään häirinneet Bostonin "rikkaiden osastolla" rähmistelevien kaivantoheran nautintolaitteuksia, sillä englantinkieliset lehdet ovat siitä maininneet ainoastaan tuuman mittaisilla uutisilla kerta kuukaudessa. — Mutta Walkerin puhe on asannut Bostonin herille siinä määrin, että itse Calumet & Heclan presidentti Mr. Quincy A. Shaw, on kutsunut tarpeelliseksi vastata Walkerin puheeseen.

Matki MacNaughton.

Keskiviikkon Boston Heraldissa julkaistua edellämainitun puheen lausunto Walkerin puheen johdosta. Hän sanoo ensiksi, että Kuparisaarella ei enää ole lakkoa. "Noin 80 pros meidän työläisistämme on palannut työhön (Jalkoa 4:llä sivulla.)"

FINNÄ

Joe tailla on Finlän i kirjopiisi, ihmisti toivot
maksi tulla dervat, joku raba lenti... Löydä
etä etä hemilö kirjopiisi meillä:
Corning, Mies, Ärsä jusseläim: Olen tulla
anteli tulla lääkinn: Finlän i kasvoin pöytä
pöytä varten, ja maahan etä ei se tulla
tulla meillä kasvoin
Keskustellaan: Jack Kotela.

Finlän i kasvoin kunnustavioitetta,
pöytä näyty ja kallekainen puhe
kasvoin. Tekee tulla kirikaasi, puhe

Provokaattorit. O. L. d'Or.

(Suomennois venäjäksi.)

Kuukauden ajan oli salainen poliisi seurannut tunnetun anarkistin Puljevtšin jälkiä.

Päivä päivältä tuli verkko hänen ympärillään yhä tiukemmaksi. Yhä lujemmin tarttui häneen ne näkymättömät soturit, jotka salapolisiisti häntä tavottelivat.

Lopulta oli hän pääsemättömissä lujakouraisten poliisien kynissä. Kädet selän takana lujasti käytettyinä seisoj Puljevtšin poliisipäälikön kasvojen edessä ja nyt alkoi ankara kuultelu.

Poliisipäälikkö pelonsekaisella kohtelisuudella laskein katänsä tunnetun anarkistin ohalta puolittain kauhulla sano i hälle:

— Niin, veli, kiikissä olet. Anarkisti kiljasi julmistuneena.

— Piru vieköön koko teidän laitoksenne. Olenko minä miinää Puljevtis? Olen salaneuvos Aleksejev. Teidän toimenneen on pitää silmällä vallankumouksellisia eikä valtion virkamihiä.

Ja äänestä poliisipäälikkö toisiaan tuoli todellisen salaneuvoksen Aleksejevin, hyvin tunnetun rikkaan ja sangen korkeassa asemassa olevan markkimihi.

Nyrykät sojossa hyökkäsi poliisipäälikkö apulaisensa kimpun, joka oli toimenpannut vangitsen sen ja kiljui:

— Mit, oleit tehnyt onneton? Apulainen hampaat kalisten alkoi selitellä:

— Seurasin koko ajan salaisen asiansiementen neuvoja.

— Ja vangitsitte anarkistin sijasta todellisen salaneuvoksen. Eikö hänen yhäsiyhtensä sanonut teille, ettei hän ole anarkisti vaan salaneuvos.

— Sanoi kyllä. Mutta me luulimme, Puljevtšin kun on sellainen silmäkääntäjä.

— Mutta tietesithän ainakin että Puljevtšin kasvat ovat sielät kun taas hänen yhäsiyhdellään on noin kaunis tuuhe para.

— Nähtiin para — — —
— No, ja mitä sitten?
— Ajattelimme että oli valepara. Petollinen maailma. Ja helitti se totta tosiaan kaupunginvalvejain kouraan, kun hän siinä lujasti nykäsi.

Poliisipäälikkö arasti vilkaisi salaneuvoksen ja kysyi:

— Valtapaikasta sattui olemaan?

— Eikö, onna oli. Mutta väkvi kun härkä ja rauka kun turkkilainen oli se teidän kaupunkinvalvejain kanssa. Tämä tulee teille kaliksi, hyvät herrat.

Poliisipäälikkö tarttui päähänsä.

— Veitävät teidän yhäsiyhdellänne parant! Herrat aut!

Kun salaneuvos vihdoon oli lähtenyt poliisien nena laltiasse häntä ruokoitua, käveli poliisipäälikkö miettiväisensä pitkän huonetta, käännytti sitten alkoi apulaisensa puoleen ja sanoi:

— Meidän keskellämme täytyy olla provokaattorit joka anarkistia ilmottaa meidän salaisimmalla aikamme. Kuka on tämä provokaattori? Sano te tiedä!

— sen varjoa, joka hänen päällensä oli langennut.

Paikallisen anarkisti-kommunistisen salaisen järjestökokous oli sangen myrskyinen.

Viimeinen terrorismin teko ei ollut onnistunut. Tästä tapauksesta kertoi kokouksessa nuori työläisimkoon puettu kalpavärisen mies:

— Kaikki oli valmista. Ajuurimme seisi lähtökunnossa. Sanomalehtimyyntijämme oli kadun kulmassa.

— Mutta mitä sanomalehtiä hän moi?

— Tietenkin "Kolokolia", "Semtsinshin" ja "Ruskoje Samojan". Ne ovat hyviä silmien lunneksi.

— Mainiota!

— Seurasimme "meidän kenraalimme näkymättönnä. Kaikki oli reillassa viimeistä nappun myöten. Mutta nyt kävi niin hullusti että —

— Kertoja vetäsi henkeään.

— Kävi niin hullusti että — Oikeaan aikaan seisoi pommimehitijämme valmiina kadunkulmassa. Oikeaan aikaan ilmanvuttivat kenraalin valjakot. Oikeaan aikaan heitettiin pommit ja hyvin ne räjähtivät. Mutta —

— Mutta mitä sitten?

— Mutta sitten huomattiin, että vaunussa istuikin toivomme Lafet, Kenraali, jota olimme odottaneet, istui silloin kotoaan ja nauroi parhassaan. Lafet tietenkin tuli surmatuksi. Monet meistä vietiin Siberiaan. Minä ainoastan pelastuin.

Kaikki väkivärit ja tuljoutivat synkkinä eteensä. Puheenjohtaja, tunnettu anarkisti Puljevtis, katkaisi lopulta äännehtymyden:

— Toverit, meidän joukosamme on provokaattori.

Kaikki katsoivat epäillen toistaan.

— Kuka? Mehän kaikki —

Puljevtis synkisti.

— En tiedä — sanoi hän katsoimatta hehenkään, mutta —

Puljevtšin äänestä kuului eteläiset asiat olleet oikealla toalla. Hän tarttui revolveriinsa.

— Mutta — — — Takaa päälläni, ettei provokaattori luisu kynsistään ja tällä kädellä laskein kuulun hänen kalloonsa sen vannon.

Mieliala oli painostava. Kaikki tiesivät, että Puljevtis ei pitänyt leikinlaskusta.

Komean hotellin yksityishuoneessa istui kaksi henkilöä juoden sampanjaa. Toinen oli nuori, vielä meikkin mattoporta, — toinen keskikäinen.

Nuori mies oli tunnettu anarkisti Puljevtis.

Keskikäinen oli salaisen poliisin päällikkö.

Kun ensimmäinen ryyppy oli otettu, oli Puljevtis lompakon povitaskustaan ja sanoi:

— Teidän yhäsiyhtenne, väsaati olitte te toimineet. Minun sijastani toimititte te alaisienne poliisimiehin kynsin salaneuvos Aleksejev'in ja sen vuoksi —

Puljevtis aukaisi lompakon luki sieltä kymmenen satamark kasta ja ojensi ne seuralaiselleen.

Ja sen vuoksi olkoon tämä teille vaivastanne.

Poliisipäälikkö salautti rahat oikeaan povitaskuunsa, otti vaivastansa kymmenen satamark kasta ja sanoi:

— Eduskunnan jäsenet edelleen vankeissa.

— Piru hänet tietää, tuumitskeen poliisipäälikkö, ehkä tuo ei olekaan anarkisti, vaan poliisi, joka esiintyy anarkistina saatatukseen minut oikeuden käsiin.

Ja raskaat ajatukset synkittivät kummankin mieltä.

Yleisiä Uutisia

Kahdeksan lakkolaista asetettu syytteen sen si-
luokan murhasta

(Jatk. 1:stä sivulta).

hön ja ennen pitkää me toivomme (!) saavamme aseman lopullisesti selvityksi.

Kun Mr. Walker sanoo, että minun palkkani C. & Heelan presidentin lähenetee \$300,000 ja varapresidentin \$85,000, olemme selvillä minkälaisen vaikutuksen hän tahtoi kuulijoihinsa jättää. "Vastaukseksi tuohon lausuntoon minä haluan sanoa, että minun palkkani presidentin oli \$15,000 vuodessa ja varapresidentin Agassinin palkka on \$12,000.

"Hän, Walker, sanoo, että miehet työskentelevät 11 tuntia kohtuullisuudessa. Työnsä suurelle enemmistölle, minä haluan sen sanoa, on yhdeksän tuntia päivässä ja joku aika takaperin me laadimme suunnitelman, jonka avulla 8-tuntinen päivä voidaan ottaa käyttöön.

"Hän sanoo, että uudet miehet otetaan työhön \$3.50 ja \$4.00 palkalla ja että sen jälkeen kun he ovat paikkakunnalle asettuneet heidän kontraktinsa laskeaan \$2.50 ja \$2.75. Tämä ei ole totta.

"Sallikaa minun sanoa, että Calumet & Heelan palkkalistat viimeisellä täydellä kuuaukella osoittavat, että maininakin keskimääräinen palkka teki \$3.66 päivässä ja trammarin \$2.89 ja tämä on nettopalkka, kun lääkärin laskut ja klubirahat on vedetty pois.

"Parhaan vastaus tähän on tietystikin komppanin palkkalistakin.

Calumet & Heela laittaa "poortitaloa".

Calumet & Heela yhtiö laittaa nikkariverstaaseen "poikataloa", johon kai tullaan sijoittamaan ne ulkoapiin tuotut miehet, joiden lukumäärällä halutaan lakkolaisten pelotella työhön. Kallista peliä, ja yhä kallimmaksi käy, mitä enemmän tännä totuttomattomia miehiä tuodaan, sanovat vanhat kaivantomiehet, jotka vuoksuksia ovat kaivannoissa olleet ja työhön ovat kaikki puolin jo ehtineet tottua. He laskeutuvat kaivantoon kuin kottareita, mutta toista on, kun sinne nyt yritetään laskea miehiä, jotka eivät tuskin eläissääp ole kaivanton näihnekkään. Mitähän sellaiset miehetkin kykenevät kaivannoissa aikaansaamaan?

Suurvalat suunnittelevat yhteistä hyökkäystä Mexicoon

Saksa lähettää sotalaivan Mexicoon ja Englanti "katuu" kun tuli tunnusmerkeksi Huertan hallituksen, uhaten rikkoa tuon tuksensa ensi tilassa.

Eduskunnan jäsenet edelleen vankeissa.

Yhteisöjen Mexicoan saunikoille Mexicon sisallien levottomuukien yhteydessä ulkomaalaisten turvalla.

Erikoista merkitystä kuitenkin annetaan hallituspiirissä Saksaan alkelle kokea se osittain tiedossa sitä, että Euroopan suuralat, jotka tunnistavat Huertan hallituksen — niiden jonkossa oli Saksa ja Englanti — nyt alkavat myönteellä, että Huerta on kykenemätön hallitsemaan asemaa Mexicoissa.

Washingtonin kaupuneiden yleistien tietojen mukaan Englannin hallitus on "katunnapäällä" sen johdosta, että tunnusti Huertan hallituksen ja aikoo ensimmäisen otollisen tilaisuuden tullen perustaa tunnustuksensa. Jos Huertan hallitus ei kykene taistamaan yleistien vaalien onnistumista lokakuun 26 p:nä, niin siinä arvellaan olevan syytä kylläkin.

Tässä yhteydessä täkäläiset virkailijat muistuttavat sitä, että Englannin hallituksen taholta on ilmoitettu Huertan hallituksen tunnustamisen olevan "väliaikainen kunnas valit toimittana".

Valkia Yhdysvalloilla on Mexicoon vesillä paljon enemmän sotalaivoja kuin muilla suurvallioilla kyetään "auttamaan", ei ainoastaan amerikalaisia, vaan myöskin muita ulkomaalaisia häiden hetkellä".

Sitten, että Yhdysvaltain hallitusviranomaiset sitä mieltä, että sakalaisten sotalaivan saapuminen Mexicoon vesille, nyt kun eduskunnan jäsenet ovat Huertan kanssa yhtä vaikkassa, tulee selvittää minin kokolailla väliaikaisen presidentin Huertan pöytä ja estämään hänen lähimmäiset toimenpiteensä, joista Madero ja värapresidentin kotalo ovat suurlissia esimerkkeinä.

Yhdysvaltain hallitusviranomaiset lähettivät Mexicoon hallitukselle elleen varoituksia vastien kenraali Huertaa suojelamaan vangittujen edustajien henkeä. Tässä yhteydessä esitettiin, että Yhdysvalloit ei tee vaatimusta sekkautumisen Mexicoon sisäisiin asioihin, vaan "inimillisyydestä". Samoin vaadittiin viime talvena kun Madero ja Suarez vangittiin. Josko Yhdysvalloit ryhtyy ankarampin toimenpiteisiin siinä tapauksessa, että Huerta uhmaisi vaatimusta ja alkaisi toloittamaan edustajia, on toistaiseksi kysymyksenalaista ja hallitusmiehet polttivat tätä kysymystä.

Toinen, hallitusneitsen huomiota kiinnittävä seikka on keltakuumen leviämisen Garernassa ja Campechessa. Yhdysvaltain sotalaivat tavallisesti ovat munitamien mailien päässä rannikolta ja niinlleen vaaratta, mutta paikallisia, jotka saapuvat tuolta alueelta, tarkastetaan huolellisesti. Samoin laivastolläkkäreille annetaan määräys olla entistä huolellisempia antaessaan laivamielille luvan mennä maihin.

HINAAJA-ALUS UPONNUT MIEHEEN.

Hudson's Bay yhtiön hinnaja Primrose on, mikäli kerrotaan, uponnut, otauttavasti Athabasc-järvellä, Albertan ja Saskatchewanin rajalla pohjoisessa, hukuttanut kuusiosta miestä.

EDMONTON, Alta., lokak. 13 p. — Tännä saapuneiden sanomien mukaan Hudson's Bay yhtiön hinnaja Primrose, joka on kulkenut Fort Chippewyan ja Fond du Lacin välillä, Athabasc-järvellä alkoi St. George'silla on mennut

Frank Hakala,

jonka kuvan tämän yhteydessä julkaisemme, poistui paikkakunnaltamme epärehellisesti tavalla, jättäen tämän osaston kanssa asiansa selvittämättä. Hän veli mukanaan L. K. L. lähettyään Kopariloveen lakkolaisten avustuskorvialistalla keräämää rahaa ja myöskin jätti osastolle kirjallisuusrahat liitettämättä, jona kirjalisuusasiainmiehenä hän on toiminnut.

Hakala on noin 23 vuoden ikäinen, tumman värinen, tuomen tukka ja keskikokoinen mies.

Pyydämme tovereita antamaan hänelle asiannukaisen kohtelun, kunnes hän on selvittänyt asiansa kappassaan. Ja Hakalalle tahdomme vakavasti huomauttaa, että on hänelle itsensä parempi, että ilmoittaa itsensä ja selvittää asiansa.

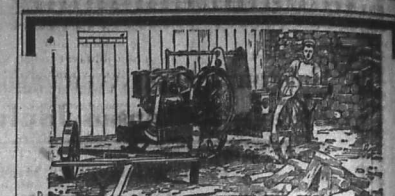
Fort Williamin E. S. Osaston Johtokunta.

PALLO SALI
O. Suomen pallohaali on parhaimpia tässä kaupungissa. Käytäkää sitä joutohetkinä. E. S. Osaston talon alakerrassa.
(M. K. L.)

Sauna
avoina joka keskiviikko, perjantai ja lauantai 229 Robertson st., Fort William.
J. A. PAJUNEN.
(K.L.)

Ainoa suomalainen Pallohaali
- Copper Cliffissä -
sijaitsee lähellä Nuorisoseuran taloa. Parhaimmat virvoitusjuomat saatavana sekä tupakkaa ja siikaaria.
Hermann Koski.

UUSI PALLOHUONE

Ostakaa koneellinen juhta

MONTA selkää särkevää talvipäivää on moni farmari viettänyt kunnariassa käsikään yllä, 7-8-9 7-8-9 — lipi silkein puna tessaan polttopuita. Mutta viisas farmari ei tee sitä enää. Hinnat on kättäntönnän pieni voimakone kytäkinnässä saana, sillä silloin kun hän itse leppä ja lummailee ensi kesän koidu y. m.

Voimakone on ahkerin ja kättäntönnän kone mitä järkevää farmareilla on koko farmillaan. Se pumpuaa vettä maataokkille, auneen ja nautteen ja tulipalo-suojelusta varten. Se käyttää kerran-erollista, penkonetta, lauhonnyla, kornin irrottajaa ja lahkoa. Usein se käyttää hienopintauskoneita, silppuria, pientä puunkoneita tai korpjuksia. Vuoden ympäri se tekee työtä ja raata nauttimille omistajalleen, säästien miehen voinaan hyödyllisempiin toimiin. Se tekee voinnane ja lapaneen elämän hauskemmaksi ja helpommaksi farmilla, ja viisimmailla miehillä on

I H C öljy- ja kaasukone

sentähden kun se ansaitsee ainakin oman hintansa ja kulunsa. Sen yksinkertainen leike sen meikien vastuksettomaksi. Sen ylipieno tekee sen helpoksi panna kytäisiin ja käyttää, ja on kaikista silävyy sin polttoaineiden kulutuksessa. Parhainta saatavissa olevista aluksista pannaan sen ylipiispan, ja kun tarpeellista, synnytti se 10-30 pros. enemmän voinna kuin sen lakoitettu hevosvoima määrää. I H C vattunallisuus kestäi niin kauan kun kone on palvelukseksenne. I H C koneet tehdään kaiken mallin — pölysuojia ja vakanoita, pyörin päällä kannattajilla, paikallaan seisovia ja joutaita päällä liikutettavia, ilmalia ja vedellä jähdydyttäviä. Varustoon kuuluu pumpukotia, jotka käyvät joka kaasulla, gasoliinilla, naftalla, dieselillä, paloillyillä tai alkoohilla. Yhty koneita 6-12 aina 30-60 hevosvoimaa, jotka täyttävät kaikki tarpeet suurille farmeille kylmälaitteen, diskaajien, ajatimien, kylvönkoneen, koneikkujen, pumppien, vetämisen y. m.

I H C paikallisuutimies pyytää teille koneita ja selvittää teille niiden eri kohtia. Omatka hänellä katalogeja tai kirjoitella

International Harvester Company of Canada, Ltd
EASTERN BRANCHES:
At Hamilton, Ont. at Toronto, Ont. at St. John, N. B. Montreal, P. Q. Quebec, P. Q.

SKYS-JUHLAT

toimii Stobien s. s. osasto 19 p. lokak.
omalla talolla, alkaen k:lo 2 i. p.

OHJELMA:

SOITTO	K. Kopla
TERVEHDYSPUHE	J. Ikkeli
JUHLARUNO	T. Kopra
KERTOMUS	J. Virta
JUHLAPUHE	K. Kasto
KANSANTANSIA	K. Kasto
KUPLETTEILAUSTA	K. Kasto

K:lpalluja useammassa sarjassa miehille ja naisille.

PÄÄSY VAPAA JUHLAAN.

Juhtan loputtua alkaa **ILTAMA**

JOSSA ESITETÄÄN:

„Junula ja Tanula“

3:ssa näytöksessä.

HENKILOT:

TANU-ANTTI, torppari	Kusti Kopla
EEVA-KAISA, hänen vaimonsa	Eufemia Koivisto
LEENA, heidän tyttärensä	Line Valio
JUNU-ANTTI, torppari	Ed. Sipilä
KAROLIINA, hänen vaimonsa	Anna Sorjonen
KALLE, heidän poikansa	Kalle Kalenius
ANNA, noori leski	Lempi Uusitalo
JUHA, Tanu-Antin renki	Jack Ikkeli

Tanssijoita ja kytäkäläisiä.

Heirrupi nousee täsmälleen 8:30. — Tikketejä saa etukäteen

haallita.

Kappaleen loputtua TANSSIA.

HUVITOMIKUNTA

W. BAKER, ajuri
Me otamme vastaan kaikkiä
PALLOHUONE

viisi pousipainon kasvane-
edessä ja nyt alkoi ankara ku-
lustus.

Polisipäällikkö pelonselkai-
sella kotelissa uudella laskien
kätensä tunnetun anarkistin o-
lalle puolittain kauhulla sano-
ihänle:

— Niin, veli, kiikkisi olet.
Anarkisti kiljasi julistuneen-
na.

— Piru vieköön koko teidän
laitokseenne. Olenko minä mi-
kiän Puljevits? Olen salaneu-
vos Aleksejev, hyvin tun-
netun rikkaan ja sangen korke-
assa asemassa olevan mahti-
miehen.

Nyrkki sojossa hyökkäsi po-
lisipäällikköä apulaisensa kimp-
puun, joka oli toimeenpannut
vangitsemisen ja kiljui:

— Mitä äolet tehnyt onneton?
Apulainen hampait kalisten
alkoi selitellä:

— Seurasin koko ajan salais-
ten asiameistämme neuvoja.

— Ja vangitsitte anarkistin
sijasta todellisen salaneuvos-
sen. Eikö hänen yhäisytyensä
sanonut teille, ettei hän ole a-
narkisti vaan salaneuvos.

— Sanoi kyllä. Mutta me
luulimme, Puljevits kun on
sellainen silmännäkijä.

— Mutta tiesithän ainakin
että Puljevitsin kasvat ovat si-
leät kun taas hänen yhäisyty-
dellään on noin kuumis tuuleha
parta.

— Nähtiin parta — — —
No, ja mitä sitten?

— Ajattelimme että oli vale-
parta. Petollinen maailma. Ja
heltisi se totta tosiaan kaupun-
ginpalvelijan kouraan, kun hän
sita lujasti nykäsi.

Polisipäällikkö arasti vilkai-
si salaneuvoksen ja kysyi:

— Valtapartak sattui ole-
maan?

— Eikö, oma oli. Mutta vä-
keä kuin härkä ja ranka kuin
turkkilainen oli se teidän kau-
punginpalvelijanne. Tämä tu-
lee teille kalliiksi, hyvät her-
rat.

Polisipäällikkö tarttui pää-
hänsä.

— Velivä teidän yhäisytyd-
enne parra! Herrä aut!

Kun salaneuvos vihdoin oli
lähtenyt poliisien nenä lattias-
sa häntä ruokittua, käveli po-
lisipäällikkö miettivänsä pit-
kin huonetta, kääntyi sitten ak-
kia apulaisensa puoleen ja sa-
noi:

— Meidän keskellämme täy-
ty yolla provokaattorin joka a-
narkistiteille ilmottaa meidän
salaisuuksiamme aikomme. Kuka
on tämä provokaattori? Sano
jod tiedä.

— E-e-n-n-n tiedä.

— Ette tiedä?

Polisipäällikkö katsoi tutki-
vasti apulistaan. Tämä ajat-
teli:

— Ettei minua vaan epäil-
täisi. Jo tästä ajatellessaan hän pu-
nastui.

Mutta punastuttuaan välihti
hänen mieleensä:

— Nyt minua varmasti epäil-
lään, koska punastuin.

Ja tästä ajatellessaan kalpeni
polisipäällikön apulainen.

Ulos! Jyräsi hänen korvis-
saan.

Polisipäällikön apulainen
lähti ulos pää painuksissa kau-
huissaan ajatellen sitä epäilyk-

Suomajan. Ne ovat hyvää sil-
mien lumenkeksi.

— Mäinotä!

— Seurasimme "meidän ken-
sallamme" näkymättöminä,
kaikki oli reilussa viimeistä
nippua myöten. Mutta nyt kä-
vi niin hullusti että — — —

Kertoja vetäsi henkeään.

— Kävi niin hullusti että — —
Oikeaan aikaan seisoivat pom-
minheitä jättäen valmiina ke-
hukulmussa. Oikeaan aikaan
ilmaantuvivat kenraalin valja-
kot. Oikeaan aikaan heitettiin
pommit ja hyvin ne räjähtivät.

Mutta — — —

— Mutta mitä sitten?

— Mutta sitten huomattiin,
että vanuissa istukin toverim-
me Lafet. Kenraali, jota olim-
me odottaneet, istui silloin ko-
tonaan ja naurui parlaansa. La-
fet tietenkin tuli surmattuksi.
Monet meistä vietin Siperiaan.

Minä ainoastaan pelastuin.

Kaikki väkivoivat ja tuojit-
tavat syynkinä eteensä. Pu-
heenjohtaja, tunnettu anarkisti
Puljevits, katkaisi lopulta ää-
netytyden:

— Toverit, meidän joukos-
samme on provokaattori.

Kaikki katsoivat epäillen
toimen toteisthan.

— Kuka? Mehän kaikki —
Puljevits synkisti.

— En tiedä — sanoj hän kat-
somatta kehenkään, mutta —
Puljevitsin äänestä kuului et-
teivät asiat totta okeilla tola-
halla. Hän tarttui revolverin-
sa.

— Mutta — — — Takaa pääl-
läni, ettei provokaattori luisi
kynsistään ja tällä kädellä las-
ken kuulaa hänen kallelloonsa
sen vannon.

Mieliala oli painostava. Kai-
ki tiesivät, että Puljevits ei pi-
tänyt leikinlaskusta.

Komean hotellin yksityishu-
oneessa istui kaksi henkilöä juo-
den sampanjaa. Toimen oli nuo-
ri, vielä melkein matloparta —
toimen keski-ikäinen.

Nuori mies oli tunnettu anar-
kisti Puljevits.

Keski-ikäinen oli salaisen po-
liisin päällikkö.

Kun ensimmäinen ryyppy oli o-
lettu, otti Puljevits lompakon
pöytäksustaan ja sanoi:

— Teidän yhäisytyenne, vi-
saasti otte te toimeitten. Mi-
nuun ajastani toimitte te alai-
sienne poliisimehien kynsiin
salaneuvos Aleksejev-jän ja sen-
vuoksi — — —

Puljevits aukaisi lompakon
luki sieltä kymmenen satamark-
kasta ja ojensi ne seuralaisel-
leen.

Ja servuoksi olkoon tämä teil-
le väivastanne.

Polisipäällikkö solautti rahat
oikeaan pöytäksustaan, otti va-
semmasta kymmenen satamark-
kasta ja sanoi:

— Viekkaamminkin ja parem-
min te olette toimittu kuin mi-
ni. Viisaasti johditte te pom-
minasteen toveri Lafetin kein-
eritään lytytyväinen ja suvait-
setti kai vähäisenä palkkiona
vaselanoittia nämä satamark-
kasi.

Puljevits otti rahat vastaan ja
molemmat nauraa hohottivat.

Mitä yhäkkää molempien
kasvat synkistivät ja he kat-
soivat lukuksi loisaan.

— Piru hänet tiedä, ajatteli
Puljevits. Ties väkkeit olis-
tiin poliisi, vaan salaisen Pa-
sieny poliisia vaan paljas-
tukseen minut.

hän ja ennen pitkää me toivoi-
me(!) saavamme aseman loppli-
sesti selvityksiä.

Kun Mr. Walker sanoi, että
minun palkkani C. & Heelan pre-
sidentin lähteele \$300,00 ja va-
rapresidentin \$85,000, olemme
selvillä minkäläisen vaikutuksen
hän tahtoi kuulijoihinsa jättää.

— Vastanneksi tuohon lausun-
toon minä haluan sanoa, että mi-
nun palkkani presidentinä on
\$15,000 vuodessa ja varapresi-
dentin Agassinin palkka on \$12-
000.

— Hän, Walker, sanoi, että mie-
het työskentelevät 11 tuntia kot-
rahtitöissä. Työskä suurelle e-
nemistölle, minä haluan sen sa-
nos, on yhdeksän tuntia päivässä
ja joku aika takaperin me laa-
dimme suunnitelman, jonka avul-
la 8-tuntinen päivä voidaan ottaa
käytännöön.

— Hän sanoi, että uudet miehet
otetaan työhön \$3,50 ja \$4,00
palkalla ja että sen jälkeen he
ovat paikkakunnalle asettu-
neet heidän kontraktinsa laske-
taan \$2,50 ja \$2,75. Tämä ei ole
totta.

— Sallikaa minun sanoa, että
Calumet & Heelan palkkalistat
viimeisellä täydellä kuukaudella
oottavat, että mainarien keski-
määräinen palkka teki \$3,66 päiv-
ässä ja transmarien \$2,89 ja tä-
mä on nettopalkka, kun lääkärin
laskut ja klubirahat on vedetty
pois.

— Parhaan vastaus tähän on tie-
tystikin komppanin palkkalis-
ta.

Calumet & Heela laittaa
"poortitaloa".

Calumet & Heela yhtiö laittaa
nikkariverstaaseen "poikataloa",
johon kai tullaan sijoittamaan
me ulkoapäin tuodut miehet, joiden
lukumäärällä halutaan lakkoi-
set pelotella työhön. Kallista pe-
liä, ja yhä kalliimmaksi käy, mi-
tä enemmän fänne tottuuttomia
miehiä tuodaan, sanovat vanhat
kaivantomiehet, jotka vuosikau-
sia ovat kaivannoissa olleet ja työhön
ovat kaikin puolin jo ehtineet
tuttua. He laskettavat kaiva-
ntoon kuin kotinsa, mutta toista
on, kun sinne nyt yritetään las-
kea miehiä, jotka eivät tulk-
kälässään ole kaivantoa nähneet-
kään. Mitähän sellaiset miehet-
kin kykenevät saavuttamaan a-
kansaamaan?

Suuret suunnittelevat y-
hteistä hyökkäystä Mexicoon

Saksa lähettää sotalaivan Mexi-
coon ja Englanti "katuu" kun
tuli tunnustaneeksi Huertan
hallituksen, uhaten rikkoo tun-
nustuksensa ensi tilassa.

Eduskunnan jäsenet, edelleen
vankilassa.

WASHINGTON, D. C., lokak.
14 p. — Saksan aikomus lähettää
sotalaiva Mexicoon vesille horitti
suuria mielenkiintoa virallaisissa
piireissä täällä eilen illalla. Vi-
rallista tietä ei liene saapunut mi-
tään sellaista ilmotusta Saksan
sammelmista, mutta presidentin
Wilson on nähty sen sanonelehi-
dissä.

Mitään muodollista selostusta
ei hallituksen taholta annettu,
vaikka mainittuina menetteley
ei liene n. s. Monroe-opin kaikkie-
n tulkintain mukainen. Yhdys-
valtain hallitus ei kuitenkaan ole
sen johdosta pahollaan ja Sak-
san menetteley ei yhteen toisten
euroolaisten suuryhtäin menet-
elyjen kanssa, sillä useastihan
ne ovat lähetäneet sotalaivojaan

peruuttanut tunnuslause. Jos
Huertan hallitus ei kykene ta-
kamaan yleistä väärien onnista-
mista lokakuun 26 p:nä, niin si-
nä arvelaan olevan syytä kyllä-
siä. Tässä yhteydessä täkäläiset
virkaalliset muistutavat siitä, että
Englannin hallituksen taholta on
ilmoitettu Huertan hallituksen
tunnustamisen olevan "väliaikai-
sen kunnnes valloitettuna".

Vaikka Yhdysvaltoilla on Mexi-
con vesillä paljon enemmän sota-
laivoja kuin muilla suuryhtäillä
kyeten "auttamaan, ei ainoas-
taan amerikkalais, vaan myöskin
muita ulkomalaisia häiden hel-
kellä", ovat Yhdysvaltain halli-
tusviranomaiset sitä mieltä, että
saksalaisen sotalaivan saapuminen
Mexicoon vesille, nyt kun edus-
kunnan jäsenet ovat Huertan kas-
kystä vankilassa, tulee selvittä-
mään kokolalla väliaikaisen pre-
sidentin Huertan pönäjä ja estä-
mään hänen lähimmäiset toimen-
piteensä, joista Maderon ja va-
rapresidentin kohtalo ovat suuril-
lisa esimerkkeinä.

Yhdysvaltain hallitusviranomai-
set lähittivät Mexicoon hallituk-
sele Huertan voutioissa vastien
kenraali Huertaa suojelemaan
vanguitujen edustajien henkeä.

Tässä yhteydessä asetettiin, että
Yhdysvallat ei tee vaatimusta se-
kaantua Mexicoon sisäisiin
asioihin, vaan "luuhimillisyys-
tietä". Samoin vaadittiin viime
talvena kuo Madero ja Surez
vanguitui. Josko Yhdysvallat
ryhtyy ankarampiin toimenpitei-
siin siinä tapauksessa, että Huer-
ta uhmaisi vaatimusta ja alkaisi
telottamaan edustajia, on toistai-
seksi kysymysmenaislaista ja halli-
tusmiehet pohtivat tätä kysymy-
stä.

Toinen, hallitusmiesten huomi-
ota kiinnittävää selkiko on kelta-
kuumeen leviämisen Carnenassa
ja Campechessa. Yhdysvaltain
sotalaivat tavallisesti ovat muita-
min muitten päissä rannikoita
ja niinollen vaaratta, mutta pako-
laisia, jotka saapuvat tuolta alu-
eelta, tarkastetaan huolellisesti.
Samoin laivastovalvokille annea-
tama määräys olla entistä huolelli-
sempia antaessa laivamiehille
luvan mennä maihin.

HINAJA-ALUS UPONNUT
MIEHINEEN.

Hudson's Bay yhtiön hinaaja
Primrose on, mikäli kerrotaan,
uponnut, okeututtavasti Atha-
basen-järvellä, Albertan ja Sas-
katchewanin rajalla pohjois-
essa, hukuttanut kuusiastoista mies-
tä.

EDMONTON, Alta., lokak. 13
p. — Tienne saapuneiden sanoi-
en mukaan Hudson's Bay yhtiön
hinaaja Primrose, joka on kulke-
nut Fort Chippewyan ja Fond du
Lacin välillä, Athabasca-järvellä
seksi Slave-joella, on uponnut
hukkuttanut kaikki aluksessa ol-
ijat, noin 16.

Primrose liiksi Fort Chippe-
wyyanista Fond du Lac'in syys-
kuun 17 p. hinnan kahra ruoka-
tasavallalla — laetuttua. proomua.
Mukavasti tavallisesti ottaa nel-
jä pölyä, tai enintään viikon,
mutta vaikka kaikkikymmentä-
viisi päivää on jo kulunut, ei hi-
naajasta ole kuulunut mitään, jo-
nosta on syytä peljättä pahinta. Hi-
naajalla olujain nimiä ei tunneta
tässä kaupungissa, mutta Atha-
basen, mikäli okeutetaan, sa-
puu seurue Fort Chippewyanaista
kylä villolla, joten siltä saadaan
lähikertoa.

Primrose on vanha räjäjä. Kol-
me vuotta sitten se rikkoutui pa-
hasti Slave-joella.

Frank Hakala,
jonka kuume tämän yhteydessä
luoksumme, poistui paikkakun-
naltamme epärehellisesti tavalla,
jättäen tämän osaston kansasa as-
iansa selvittämättä. Hän vei muka-
naan L. K. L. lähettämään Kupari-
alusea lakkolaisten arvustus-kor-
vauksella keräämäänsä rahat ja
myöskin jätti osastolle kirjalli-
suesuorahat liittäen niitä, jona kir-
jallisuusasiamehihen hän on toim-
nut.

Hakala on noin 22-3 vuoden
ikäinen, tumman verinen, tumma
tukka ja keesikokoinen mies.

Pyydämme tovereita antamaan
hänelle asiannukkaa kohtelun,
kunnnes hän on selvitännyt asiansa
kassamme. Ja Hakalalle tahdomme
veakavasti huomuttaa, että on
hänelle itselleen parempi, että il-
moittaa itsensä ja selvittää asian-
sa.

Fort Williamin S. S. Osaston
Johtokunta.

PALLO SALI

O. Suomen pallohaali
on parhaimpia tässä kau-
pungissa. Käytäkää sitä
joutohetkinä. S. S. Osas-
ton talon alakerrassa.

(M. K. L.)

Sauna

avoina joka keskiviikko, perjan-
ti ja lauantai 229 Robertson st.,
Fort William. (K. L.)

J. A. PAJUNEN.

Ainoa suomalainen

Pallohaali

- Copper Cliffissä -

sijaitsie lähellä Nuorisoseuran ta-
loa. Parhaimmat virvoitusjuomat
saatavana sekä tupakkaa ja si-
kaaria.

Herman Koski.

UUSI
PALLOHUONE

jossa on parhaimmat pöydät.

Kaykäpäs pojat näin gysylitoi-
na vähän pelukelemassa palloja.

J. VAINIO.

627 Simpson st., Fort William.
(M. K.)

Suomalainen
Leipomo

valmistaa kaikenlaisia leivoksia,
kuivaa leipäjä ja korppuja.

Uloehetketykset toimitetaan pi-
kateisti ja täsmällisesti.

Kirjetie (m.kp)

WERNER KOIVUTTA

Box 113, Copper Cliff, Ont.

suuntaan ja nävettiin ja tulipalo-suojelusta varten. Se käsitteli kerna-
seuraa, penkonetta, laumojenlyyriä, kornin irrottajaa ja tahkoa. Luen-
ne se käyttäsi heinäpöytäsuojelusta, siipuria, pientä pöytäsuojelusta ja
korjuspöytä. Vuoden syyskuun 10 p:nä se raataa omisteluilla
omistajilleen, asiattien miehen voiman hyödyllisempiä toimia, se
leikkei vaimoine ja lapsine elämän hauskemmaksi ja helpommaksi
farnitilla, ja viisaluilla mieheiltä on.

IHC öljy- ja kaasukone

senttihen kun se ansaitsee ainakin oman hintansa ja kulunkinsa. Sen
yksäkeräisyys leikei sen melkein vastustamattomaksi. Sen ylösopie
lekee sen helpoksi panna käyntiin ja käyttää, ja on kaikista siipuri-
siin polttoaineiden kuluksessa. Parhaista saatavissa olevista asiansa
pannaan sen ylösopinaan, ja kun tarpeellista, synnytti se 10-30 prot.
enemmän voimaa kuin sen lakoitettu hevosvoiman määrä. IHC va-
tunlaidisuus kestää niin kauan kun kone on palveluksessaan.

IHC koneet tehdään kaiken alustaan — pystysuoria ja vaakasuoria,
pyörten piisiä, kamatettavia, paikallaan seisoivia ja jalustan päällä li-
kuttettavia, illalla ja vedellä jähdytettävissä. Varustoon kuuluu pump-
pau, sahaus ja kaasu-varustukset. Tehdään 1-50 hevosvoiman koto-
koisia, jotka käyvät joka kaasulla, saavollisilla ja nautilla, dieselillä,
paboliivilla tai alkolohilla. Öljy vetokoneita 6-12 aina 30-60 hevo-
voimaisia, jotka tuovat voimaa pienillä tai suurilla farmeille kytin-
seen, diskaukseen, ajamiseen, kyntöön, elonkukukseen, paimi-
seen, vetimiseen y. m.

IHC palkkioasiantien näyttää teille koneita ja selvittää teille ni-
iden eri kohtia. Ottakaa häneitä kataloogia ja kirjoittakaa

International Harvester Company of Canada, Ltd.
EASTERN BRANCH HOUSES:

At Hamilton, Ont. East, John, N. B. Montreal, P. Q.

Ottawa, Ont. St. John, N. B. Quebec, P. Q.

SYYS-JUHLAT

toimii Stobien s. s. osasto 19 p. lokak.

omalla talolla, alkaen klo 2 i. p.

OHJELMA:

SOITTOA

TERVEHDESPUHE, K. Kopila

JUHLARUNO J. Ikkilä

KERTOMUS T. Kopra

JUHLAPUHE J. Virta

KANSAANTASSIA

KUULETTILAULUA K. Kautio

Käpalluja useammassa sarjassa miehille ja naisille.

PÄÄSY VAPAA JUHLAAN.

Juhlan loputtua alkaa ILTAMA

JOSSA ESITETÄÄN:

„Junola ja Tanula“

3:ssa näytöksessä.

HENKILÖT:

TANU-ANTTI, torppari Kusti Kopila

EVVA-KAISA, hänen vaimonsa Eufemia Koivisto

LEENA, heidän tyttärensä Line Vainio

JUNU-ANTTI, torppari Ed. Siipilä

KAROLIINA, hänen vaimonsa Anna Sorjonen

KALLE, heidän poikansa Kalle Kalenius

ANNA, nuori leiki Lempi Uusitala

JUHA, Tanu-Antin renki Usak Ikkilä

Tanssijoita ja kylläisiä.

Esirippu nousee täsmälleen 8:30. — Tikettejä saa etukäteen

haalilla.

Kappaleen loputtua TANSSIA.

HUVITOIMIKUNTA.

W. BAKER,

ajuri.

Me otamme vastaan kaikkea
ajaa, mihiin kaupungin osaan ta-
sajaa. Edhot kohtuulliset. Soit-
takaa Työkansaan tai No. 1596.
(m.k.l.)

Hevosien kengitystä

Yleisti seppä työtä ja kärejien
korjausta tehdään. Kaikki työ
tataan. Beatin ja Aird, 246 Park
katu, Fort Arthur. (m.k.l.)

ARTHUR L. McGOVERN

Lakimies ja Notario.

Hmmersson rakenn. Fort Arthur
Puhelin 1441. Suomal. tulkki.
Puhelin 1441 (m.k.l.)

A. KAUPPINEN,

sihteri
Count ja Bay katujen kulma.
Puhelin 1764. Asunto 664 N.

vuttamasta sitä elämän sopi-
sointua, johon omatunto sen oi-
kuttaa. Ja eräänä tärkeimpä-
nä syynä tähän on koko maan-
pallolla yleinen ja fyysillisesti
turmiollinen väkijoumien ja tu-
pakan käyttäminen. —

Ihmiskunnan vapautuminen
tuosta kauheasta paalesta on
muodostava uuden aikauden

n No. 6
 kokoon
 ja vii
 2 pp
 2 box
 o. oas-
 san ja
 Second
 mrs D.
 n. kolo-
 untaina
 ja ottas
 kokouk-
 Oasson
 2 ja 4
 J. P. P.
 S. S.
 Arthur,
 men työ-
 kolo-
 ina kel-
 haalli-
 n: Box
 on var-
 n. kolo-
 3 n sih-
 elqvist,
 1.
 on työ-
 uunkau-
 k. S. S. O.
 658 Ca
 S. S. O.
 kset pi-
 sena ja
 pp-kir-
 S. South
 S. S. O.
 sun-
 kello 8
 lo 8.30.
 Finnish
 Sault
 ekatyö-
 idetään
 in taloi-
 valikko,
 121
 nt. Can-
 B. C.
 B. C.
 iltwood,
 on kir-
 kkei:
 S. S. O.
 S. S. O.
 kke-
 ovat lä-
 yväen-
 mithvil-
 asto no.
 n. al-
 a, 2605
 pite: S.
 n. Van-
 osoite
 ictoria,
 n S. S.
 n. jo-
 n. jousi-
 envalh-
 Webs-
 o. työ-
 n. ja
 toosote
 nt.
 mith
 ysmith,
 osoite
 e, Sud-
 1-12
 thur
 eek.
 n
 n
 ke
 voitus-
 duille,
 I.
 Ont.
 keli.)

Valokuvausta yöllä

Me teemme valokuvausta ilalla yhtä hyvää, kuin päivälläkin. Meidän kokemuksemme ja parhaimmat kahdeksan kymmenen vuoden asiantuntemuksemme valokuvausvälineet itsestään takaavat työn kelvollisuuden. Anki joka ilta k:lo 9:stä ja lauantai-iltana k:lo 10:seen.

ROGERS STUDIO
82 Cumberland Street.

Port Arthurista.

— Kaikki, jotka haluavat KANSALAISPAPEREITA tänä syksynä jättäköt hakemuksensa R. Smedbergille, rauhantomari, 318 Bay st. Osuuskaupan yläkerrassa.

— Huoneita vuokrattavana 339 Foley st. (M.k.l.) — Parhaa ruokala Port Arthurissa on Osusuokala Tempelin alakerrassa. Ruokailuajat 5.30—8 aamiaisen, 11.30—1.30 päivällisen ja 5.30—8 illallisen. Ruuan hinta \$18 miehiltä ja \$16 naisilta kulta. 21 aterian tikketti \$4.50 miehiltä ja \$4 naisilta. Kahvia, voileipiä y.m. saatavissa joka aika. — Tämä on ehdottomasti paras ruokailupaikka nuorille miehille ja naisille. — Liittykää kannattamaan omaa ruokalaanne!

— Mr. J. Partanen, entinen osote Virginia, Minn., ilmoitti osoteesi Työkansalle.

— Hän tuli takaisin ja osti toisen kantamuksen näitä hiemoja pukukankaita.

236 Bay St.

— Kirkkopöytä. Harjoitustaan on vasta kello 9. Tulipunnakun laulojen takia.

— Vancouverin entisen Työedunpuolan isännöitsijä, Mike West ja Wm. Laine, ilmoittivat osoteeseen Työkansan konttorin. Selvittämättömiä asioita.

— Vainiolituseuran illat ovat huomen-illana "Temppeleissä". Vainiolituseuran pojat ja tytöt ovat luvanneet tehdä illamasta oikein ensiluokaisen. Tulot illamasta luovutetaan "Työkansan" hyväksi. Mennäänä sinne siis joukolla, niin saadaan kaikki hyvää yhdellä kertaa.

— Pitäkää muistissa Kirkkopöytänuora joka näytellään ensi lauantaina Temppeleissä. Näytelmä on 3:ni näytöksenä ja erinomaisen naurattava, joten ken hauskaa illan hahma viettä, saapukoon Temppeleihin ensi lauantaina. Sama näytelmä esitetään Negigossa ensi maanantaina, jolloin näytelmäseuraksi tekee sinne huvimatkan.

— Suomalainen kauppa-apulainen halutaan heti. Henderson Bros, Square 88, Port Arthur.

— Miestaloujat. Ystävällisesti pyydetään teitä avustamaan näytelmää Lauulu tulipunnasesta rukasta joka esitetään k:lo 2:stä. Harjoitukset ovat tänä iltana k:lo 8:issa salissa. Lauulu on kaksi ja on kahdeksan (Tersi). Siis laulajatehtävät saapukaa auttamaan tätä kaunista näytelmää. Kaikkia näytelmäseuran miehiä veloitetaan tulemaan ehdottomasti.

Mies saanut surmansa hiihtokallalta.

Peter Linoski, suomalainen työläinen kuoli R. M. ja G. sairautensa, elien aamulla Canadian Northern hiihtokallalla saamattain vammoista. Linoski työskenteli hiihtokone konehuoneustossa oljajana ja jollakin tavalla soikeutui koneistaan saamaan vammoja.

venuelle, Current-joesta pohjoiseen.

Rahastonhoitajan toimeksi jätettiin \$92 ehekin antaminen englannilaisien opettamisesta suomalaisille.

Senjohdosta kun laitakaupungin asukkaat ovat valittaneet, että erittäin vedenottoaikoiissa toisinaan ovat vesijohto putket vuotaneet, jotta näillä seuduilla olevien asuntojen ympärillä oleva maa on märkä, päätettiin antaa kaupungin insinööreille lupa muuttaa vedenottoaikkoja, jos se on tarpeellista.

Valtuustosta päätettiin tällä viikolla laittaa lähetystö pöytäkirjaan pääministeriä, jotta saataisiin tehdä eräitä suuria muutoksia saatavissa. Arthurista

— Kouluautokunnan kokouksessa toissa iltana esitetyt tilastot mukaan oli tänä syksynä korkeakoulun ilmoitettujen oppilaitten lukumäärä 125, ollen 22.5 prosenttia suurempi kuin viime vuonna, jolloin ilmoitettuja oli 102. Yleisiin kouluihin oli ilmoitettua 1720 oppilasta ja keskimääräinen oppilasmäärä oli syyskuussa 1,594. Viime vuonna oli vastaavat luvut 1,421 ja 1,316.

Kokouksessa päätettiin jättää yliopistokasvu huoleksi suunnitella kaikkiin kouluihin kaupungissamme n. s. pulpuavia juomalaitteita, jotta ei tarvitse käyttää juomaisiä.

Tehtiin sellainenkin päätös, että työtöjät korkeakoulun talousosastolla ei saa pakoittaa syömään omia valmistettuja. Tämä päätös johtui siitä, kun eräitä työtöjiä oli pakoitettu syömään valmistamia ruokia, joista eivät kuitenkaan itse pitäneet.

— Työkansan hyväksi toimii illamat V. ja U. seura "Jyry" torstaina 16 p:nä. Ohjelmalla tulee olemaan tanssia, kulettiä ja painia. Painihaasteen antoi v. ja U. seura Jyryn jäsen J. Ristimäki D. Takalalle, joka saavutti kolmen kaupungin mestaruuskilpailussa mestaruusarvon. Haasteen anto johtui siitä kun kilpailun (jossa viimeksi mainittu saavutti nimen painimestari) Ristimäki ei voinut ottaa osaa sat tunciden syiden takia. Ja kun mestaripainija ivasi Ristimäkeä ja väitti ei olleen mitään muuta esteitä poistamiseen kun pelkuruden, niin Ristimäkiä saapetti tällainen ivaan teki ja hän kutsui kunniansa loukatuksi. Ja sandakseen kunniansa palautuksi antoi Työkansassa Takalalle mahtavan painihaasteen.

Puolustuksen mestaruusarvansa ei Takalakaan voinut muuta kuin vastata rohkaisesti: "että olen valmis painimaan kanssasi mitä painilajia tahansa. Ja tapamme toisemme painimattomalla 16 p:nä." Siis Työkansan hyväksi pidettävässä illamissa. Jokaisen velvoitus olisi saapua näihin illamisiin. Siitä käynti näissä illamissa tulee jokaiselle kaksinkertaisesti hyödyksi. Ensiksi

— Loukkautunut. Latuainta iltapäivällä tapahtui C. P. R. yhtion toissa taas pari tapaturmaa monien entisten liiksiksi. John Seet Anki!län kateksi käsiarasi ja vaihdettiin Kilpatrick jäi kahden vaunun välillä saaden lieviä vammoja.

ME

TULEMME VAIHTAmaan RAHAKSI KOKO MEIDÄN VAATE VARASTOMME ja sen perusteella panemme kaupaksi kaikki 20 pros. alennuksella. ALENNUSMYINTI ALKAA ENSI LAUANTAINA T. K. 18 P. KELLO 2 j.p.p. Siis saapukaa vaihtamaan itsellenne talven varalle kun kerran saatte alle siäskin ostojhinnan.

Samalla kehoitamme teitä nostamaan voittoosingoit viime puolivuositililtä.

KUNNIOITUKSELLA

Osuuskauppa

lo 5.30 iltaan kello 12:sta.

Vakinaiset ruoka-ajat: Aamun 5.30—8.30. Päivällinen 11.30—1.30. Illallinen 5.30—8.30. Kahvia, maitoa, voileipiä ja virvoitetta joka aika. Kirjoja ja kirjoitustarpeita ja kaikkea Työkansan liikkeeseen tavaraita myydään sekä puoluelehtien tilauksia välittömästi.

Kehumattakin on siellä ruokien paras käydä ruokalemmassa ja ohjata tuttavassakin sinne.

— Suomen ja tämän maan reception mukaan valmistetaan lääkkeitä huolella Gillespien Drug Storessa, Bethune ja Simpson katujen kulmassa. — K. G. K. Nyma, (m.k.l.)

— Suomalainen kauppa-apulaja halutaan heti. Silti & Silti 135 Simpson St.

— Elinan surma. Harjoitukset tänä iltana kello 8 täsmälleen. Kaikkien saavuttava.

— Reimat illamat ovat ruotsalaiset toverit hommanneet huomen illaksi "Pirtille." Huviitavaa ohjelmaa ja viinaha tanssia! Tulot käytetään ruotsalaisen sos.-organisaation palkkaamiseksi Canadiana, Sik-sipä tarkoitusta siitä suoma-laisten avustusta, sentähden joukolla illanviini.

— Osaston ravintolan isännöitsijän toimi on, kuten tässä lehdessä oileista ilmoituksesta lähemmin käy selville, julistettu haettavaksi osaston johtokunnalla ennen 21 päivästä k:lo. Ottakaapa, huomioon kaikki ne, jotka lähtäisivät virkapainkoja ja lihapaotjen ääreen!

— Joe Carson, joka neekeri Thad Slaughter puukotti viime torstaina Ogden hotellissa on lääkärin lausunnon mukaan toipumassa, joiden hengen hukkaa ei toki tullut, eikä narunuvos saanut ansiota.

— Loukkautunut. Latuainta iltapäivällä tapahtui C. P. R. yhtion toissa taas pari tapaturmaa monien entisten liiksiksi. John Seet Anki!län kateksi käsiarasi ja vaihdettiin Kilpatrick jäi kahden vaunun välillä saaden lieviä vammoja.

SECORD KADUN UUSI SAUNA

Avoinna toistaiseksi joka keuki viikko, perjantai ja lauantai.

229 Secord st

K. NYMAN.

J. S. McKessock, L. L. B.

Lätkinies, asiansajaja, notario.

(K)

SUDBURY, ONT. Kont. huone 11 Huron Chambers Puhelin 485. P. O. Box 166

Suomalainen Raataliike

M. PENNANEN

Kirjeosote Box 524, Sudbury Ont.

Kangas varasto suuri ja monipuolinen. (K.L.)

PORT WILLIAMIN S. S. OSASTON RAVINTOLAN T. OLAUDENHOITAJAN PAIKKA

avoinna hakukelpoisten puolueto-verien haettavaksi.

Vaativuudet:

Tydyttävä englanninkielinen taito, liikkeessä tarvittava yksinkertainen kirjanpido taito sekä \$500 takaus. Hakunika päättyy 21 p. lokak. 1913. Hakemukset sekä muuta liitetty palkkavaatimukset ja suosituksukset lähetettävä osoteella

J. A. PAJUNEN,

229 Robertson st,

Port William, Ont., Can.

na otti 835 Minnesota kadun varrella olevasta talosta takavarkteen otetut kalliit riksi-

SUOMEEN MATKUSTAJAT!

ottakaa huomioon, jos ajotte matkustaa Suomeen tai sieltä kutsua sukulaisianne tai ystäväianne tänne että

„Työkansan“ Liikkeessä Myydään Pilettejä

kaikille eri linjoille ja taatusti kohtuullisilla. Kääntykää puoleemme tarpeen tullen.

Rahoja Suomeen lähettämme nopeasti!

Työkansan konttori, Port Arthur, Ont.

Ruotsalainen Leipuriliike

300 GLEN DRIVE.

Toimittaa tilauksia maaseudulle.

Limppuja,

Nakkileipiä,

Korppuja ja

Verleipiä.

Kunnioituksella,

JOHNSON & CARLSON,

Vancouver B. C.

A. S. MILLER

Eläinlääkäri

palvelee yleisöä päivällä ja yöllä. Tutkinnon suorittanut lääkäri-Ontario yliopistossa sekä omaa 4 vuoden kokemusta.

Konttori 92 Machor ave.

Puhelin N. 789.

IVAR SÄLO,

suomalainen kelloseppä. Minulla on aina varastossa täysi laitteina parhaimpia amerikalaisia kelloja, kulta- ja hopea y.m.

Korjaustyö taataan.

266 Bay st., Port Arthur.

Tohtori H. Koljonen.

Tunnit: 10—12; 2—4; 7—8.

Sunnuntai 9—10.

Telefoni N. 1474.

124 Machar (Albert) ave

Port Arthur, Ont.

DR. D. S. FRAZER

eläinlääkäri,

hoitaa hevosia, nautoja y.m. kotieläimiä. 247 Ambrose st. Agontopuhelin 307, konttoripuhelin 140.

KÄYTTÄKÄÄ

Suomalaista parantolaa

Box 538

Sudburyssa T. K. Sunell

— Harkasta ilmoitusta joka perjapäivä.

Atty. Johnstone

RAY STREET & Co

Perustettu 1884. C. W. JÄRVIN.

PANKKIIRIT

PORT ARTHUR, 10 & 12 Cumberland st.

PORT WILLIAM, 262 Simpson st.—661 McTavish st.

706 Victoria ave.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

S. W. HAY.

76 Lang st., Cobalt.